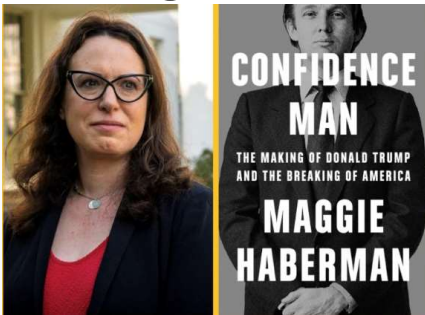

Maggie Haberman: Hvordan Donald Trump blev skabt – og USA's demokrati blev ødelagt

Maggie Habermans nye bog, "Confidence Man" er en mursten på over 500 sider. Fotos: PR

Annegrethe Rasmussen 16.10.2022

USA // BOGANMELDELSE – Den ukronede dronning af amerikansk politisk journalistik, The New York Times' Maggie Haberman, har skrevet en mursten af en bog om Donald Trump. Men de over 500 sider vil skuffe nogle læsere, forudser POV's USA-korrespondent, Annegrethe Rasmussen. Detaljegraden i beskrivelsen af det miljø i New York, som Trump er rundet af, er ekstremt velresearchet og grundig, men vil nok mest appellere til feinschmeckere. Samtidig er de mest groteske historier om manden Trump nogle, som især USA-interesserede læsere vil kende i forvejen. Alligevel er bogen vigtig.

Confidence Man – The Making of Donald Trump and The Breaking of America

Forfatter: Maggie Haberman

597 sider

Penguin Press, New York, 2022

WASHINGTON D.C. – Ingen anden amerikansk journalist har dækket Donald Trump i længere tid end The New York Times' Maggie Haberman eller er på samme måde forbundet til den tidligere præsident.

Haberman startede sin årtier lange dækning af den unge byggematador og playboy, Trump som reporter på sladderavisen New York Post, hvor begge hendes forældre også havde arbejdet, og hendes dækning fokuserede i årevis på det miljø i New York, som den dengang skandaleombruste entreprenør er rundet af.

Jeg fik ikke alle mine forventninger opfyldt. Nok er bogen grundig, velskrevet og analytisk, men bøgerne om Trump har hobet sig op i de seneste fire år med Bob Woodwards *Fear* og *Rage* som de førende. Og man får faktisk ikke nye

oplysninger om præsident Trump med Habermans bog – kun om hans fortid i New York

Hun har dermed været i en unik position som journalist, hvilket Trumps egen holdning til Haberman også bevidner. Igennem hele sit præsidentskab skældte Trump hende ud som en repræsentant for "the fake news media", en "crooked Hillary flunkey" og kom med bemærkninger om hendes kedelige udseende og hendes "altid fedtede briller", samtidig med at hun til enhver tid kunne få solointerviews. Han prøvede også på at hacke hendes telefon under præsidentkampagnen.

Trump's kamp mod "the fake news media" er ikke foregået i stilhed. Hvem der har lidt mest skade, er ikke umiddelbart til at sige. Illustration: POV og Midjourney

Trump: Maggie er min psykolog

Han tog altid telefonen, når hun ringede: "Hun er min terapeut – det er som at gå til psykolog at være sammen med Maggie," som han glad siger til sin stab, efter at han igen bruger timer på at tale med den politiske reporter under tilblivelsen af bogen.

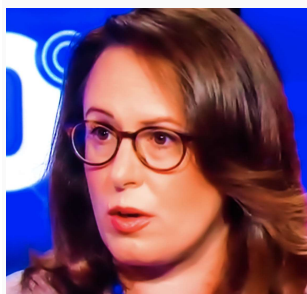
Et sådant had-kærligheds-forhold har Trump haft til flere journalister – også til Bob Woodward – men relationen til Haberman spænder over hele den tidligere præsidents karriere som forretningsmand, samtidig med at han også privat og åbent har udtrykt gentagne ønsker om, at "hans avis", altså The New York Times, blot én gang ville tegne ham i det flatterende lys, han selv mener, han fortjener.

Af disse grunde (og fordi Haberman derudover også er en respekteret politisk stjernereporter) var hendes nye bog, *Confidence Man: The Making of Donald Trump and the Breaking of America*, ventet med spænding i et særdeles bredt miljø i USA – fra journalister og politikere til de "almindelige læsere", der fortsat er interesserede i politik. Og jeg havde også selv set frem til bogen som et barn.

Men jeg må jeg sige: Jeg fik ikke alle mine, muligvis for højt satte, forventninger opfyldt. Ikke fordi bogen ikke er både grundig, velskrevet og analytisk, men fordi bøgerne om Trump har hobet sig op i de seneste fire år med Bob Woodwards *Fear* og *Rage* som de førende.

Trump ønskede at male sin grænsemur mod Mexico sort, så den blev varmere – så de mennesker, der forsøgte at klatre over den, ikke bare ville skrabe huden og komme til skade, men også få solskader og vabler, fordi muren ville blive brændende varm af solen

Til gengæld får man genopfrisket en lang række af de mest groteske scener og optrin fra præsidentskabet i anden halvdel af bogen, så hvis man *ikke* har læst nogen af de utallige andre bøger, der er udkommet gennem de seneste fire år, kan man roligt læse med.

Maggie Haberman – Trump har et besynderligt had-kærligheds-forhold til den kendte journalist. Foto: Flickr

Blot skal man samtidig være indstillet på også at læse hundredvis af sider i starten af bogen om det miljø i New York i 1970'erne og 80'erne, der skabte Trump som forretningsmand og menneske samt en indledning om hans familiebaggrund, før man kommer til præsidentskabet fra 2016-20.

Et liv præget af konstante transaktioner

Om Trumps ungdom og miljøet i New York skriver forlaget selv: "Confidence Man is also about a series of relentlessly transactional relationships. The ones that shaped him most were with girlfriends and wives, with Roy Cohn, with George Steinbrenner, with Mike Tyson and Don King and Roger Stone, with city and state politicians like Robert Morgenthau and Rudy Giuliani, with business partners, with prosecutors, with the media, and with the employees who toiled inside what they commonly called amongst themselves the "Trump Disorganization"."

Som sagt: Er man som læser med på at bevæge sig ind i den verden i New York, som Trump med delvist held forsøgte at genskabe i Det Hvide Hus i Washington, får man som belønning en fascinerende historie om et af de mest revolutionerende tidspunkter i USA's historie.

Habermans bog bygger på interviews med lidt over 250 mennesker og mange hundrede kilder (hvilket har ført til over 90 sider noter og henvisninger bagerst i bogen).

Derved er portrættet blevet noget mere mangefacetteret end mange af de andre portrætter, vi har set, og samtidig skarpt:

Trump fremstår i sine yngre år især også som en sammensat person, der kan være både venlig og medfølelse. Men som i sidste ende læner sig op ad, som der står i bogomtalenens resumé: "casual cruelty as it suits his purposes. Pugnacious. Insecure. Lonely. Vindictive. Menacing. Smarter than his critics contend and colder and more calculating than his allies believe".

Trump i Arizona. Foto: Flickr, Gage Skidmore

Trump: Jeg elsker at være berømt

Hvad kan man så konkludere, eller hvad står skarpest frem, når det gælder personen Trump efter læsningen?

Haberman dokumenterer med en kolossal ophobning af eksempler (hvis nogen skulle være i tvivl), at Trump først og fremmest ville være præsident for sin egen skyld.

Det kan lyde banalt, men Trump er ganske enestående gennemsigtig (og hans tilhængere vil sikkert pege på det som ærligt og som noget, der også driver mange andre politikere, der bare ikke vil indrømme det): *What you see is what you get.*

Trump lyver skamløst og åbenlyst og sætter medlemmer af sin inderste og nærmeste stab op imod hinanden og lader dem slås, mens han som en anden romersk kejser ser på og nyder slagsmålet for at se, hvem der vinder, og hvad uenighederne vil afsløre

Han lader eksempelvis ikke, som om han ville være præsident, fordi han havde en vision for USA's "forgotten men and women", som han ofte talte om under magtkampen.

Nej, han ville være præsident, svarer han Haberman, fordi han virkelig elskede den "kendisfaktor", som verdens mest magtfulde job forsyner indehaveren af positionen som USA's præsident med: "Jeg kender mange rige mennesker, som ingen ved, hvem er," siger han, da hun på et tidspunkt spørger ham, om han ville gøre det hele igen, hvis han vidste, hvad jobbet indebar. Han siger ja, for nu ved hele verden, hvem han er.

Trump er også en person med et gennemført *transactional relationship* til andre mennesker, der bliver brugt og forbrugt og smidt væk uden skrupler – dog kan han ikke lide selv at skille sig af med folk, så det får han andre til.

Der er mange eksempler i bogen på, hvordan han fuldkommen skamløst og åbenlyst lyver og sætter medlemmer af sin inderste og nærmeste stab op imod hinanden og lader dem slås, mens han som en anden romersk kejser ser på og nyder slagsmålet for at se, hvem der vinder og hvad uenighederne vil afsløre om hans folk.

Stabschef-jobbet fra helvede

Trump skiftede ofte sine udmattede stabschefer ud. At det er et utaknemmeligt job, fremgår klart af bogen; især var det belastende for general John Kelly, som var den, der forsøgte mest ihærdigt at rydde op og skabe normale præsidentielle procedurer i Det Hvide Hus i de 17 måneder, han var i jobbet.

Men de ender med at resignere, mens de bander og svovler og ønsker, at de aldrig havde taget jobbet (eller ender med – som så mange andre – at sige ”fuck Trump”). Bortset fra den sidste, Mark Meadows, som simpelthen endte med at beslutte sig for at gøre præcis, som Trump ønsker – hvilket måske lyder besnærende enkelt, men der tager man grueligt fejl.

Donald Trump sammen med sin stabschef General John Kelly og White House Homeland Security Adviser Tom Bossert i september, 2017. Foto: Det Hvide Hus

Den perfekte stabschef for Trump betyder nemlig, at man ukritisk skal være med på alt – uanset hvor ulovligt eller ukonventionelt det, præsidenten foreslår, er. Hvis man skal fuske med et landkort, forfalske mødereferater, lyve om, hvem der har sagt hvad, eller være klar til henholdsvis at bagtale eller rose kolleger uden videre – eller medgive, at Trump ved mere om corona end lægerne og er klogere, når det gælder sikkerhedspolitik end samtlige generaler og medlemmerne af Det Nationale Sikkerhedsråd – skal man være klar.

[Underholdningsværdien i Trumps egomaniske eller sociopatiske opførsel er for mig klinget noget af, efter at eksempel efter eksempel har hobet sig op](#)

Det er muligt, at det er, fordi overtegnede anmelder er en ivrig forbruger af alle amerikanske medier, TV- og radioprogrammer samt podcasts, blogs og magasiner, men der var ikke én eneste af de mange, mange episoder i bogen, som jeg ikke kendte i forvejen. Fra ”det perfekte telefonopkald til Ukraines præsident Zelensky” over mobberiet af Anthony Fauci og Mike Pence til det kendte møde med hele Pentagons chefer om sikkerheds- og udenrigspolitik, hvor hans daværende udenrigsminister Rex Tillerson bagefter hvislende kalder præsidenten for en total idiot (“a fucking moron”).

Både dette optrin og at Trumps økonomiske rådgiver Gary Cohn kaldte Trump for “dumb as shit”, og at den tidligere nationale sikkerhedsrådgiver H.R. McMaster sagde, at Trump var “dope” (en dumrian), er beskrevet både i aviser og i flere bøger.

Det betyder ikke, at optrinnene ikke er underholdende på deres egen tragikomiske måde. Som Trumps egen foragt for egne vælgere – ”they are fucking crazy”, som han siger om dem – eller når han kalder sit eget partis minoritetsleder i Senatet, Mitch McConnell for ”an old crowe of shit”. Men underholdningsværdien i Trumps egomaniske eller sociopatiske opførsel er for

mig klinget noget af, efter at eksempel efter eksempel har hobet sig op, uanset om vi taler om bøger skrevet af tidligere ansatte eller journalister.

Maggie Haberman er den journalist i USA, der har dækket Trumps liv og gerninger længst og mest vedholdende. Hendes nye bog er vigtig, men ikke overraskende, skriver Annegrethe Rasmussen. Illustration: POV og Midjourney

“Jeg så ikke TV 6. januar 2021 – jeg holdt møder”

Nogle af kapitlerne er selvsagt sørgelig læsning – også selvom man kender indholdet. Som stormen på Kongressen 6. januar 2021, hvor Trump fortsat over for Haberman insisterer på, at begivenhederne intet havde med ham at gøre – og at han i øvrigt *ikke* så TV, mens angrebet fandt sted (her bemærker man sig, at samtlige hans ansatte – også dem, der fortsat er loyale over for ham, har aflagt vidneudsagn om det modsatte). Og så naturligvis hans fortsatte insistensen på, at valget “blev stjålet fra ham”, som har bevirket, at langt over halvdelen af USA’s republikanske vælgere nu tror på, at USA’s valg er behæftet med omfattende fusk og svindel.

[Over halvdelen af de republikanske kandidater ved næste måneds midtvejsvalg tror på “the big lie” om, at Biden ikke er lovligt valgt](#)

Her er bogens undertitel *the breaking of America*, særdeles relevant, for der kan næppe være tvivl om, at Amerika vil falde fra hinanden, hvis Trump og hans proselytter én gang til kommer til magten. Og at den tidligere præsident allerede *har* bidraget til at ødelægge i hvert fald dele af det amerikanske demokrati, er i øvrigt næppe til at komme udenom: Over halvdelen af de republikanske kandidater ved næste måneds midtvejsvalg tror på “the big lie” om, at Biden ikke er lovligt valgt.

Public Domain, Kapitolen, Washington, D.C., Foto: Southern Border Communities Coalition.

Og alt efter hvor mange af disse, der bliver valgt, især ude i delstaterne som guvernører og som *secretaries of state* (en for danskere ukendt titel, men som er den embedsmand/politiker, der styrer godkendelsen af valgresultatet i den enkelte stat), kan man frygte, at præsidentvalget i 2024 ikke vil kunne afholdes uden revolter og oprør mod valgresultater, der går de republikanske kandidater imod.

Allerede nu ser man i øvrigt kandidater til det kommende midtvejsvalg, som Trump har anbefalet, der forlods advarer imod, at der er fusk og snyd på spil, hvis de taber.

Andre episoder fra bogen er absurde og viser Trumps enorme ego – med antagelserne om, at hans ”gamle venner fra New York” ville have beskyttet ham mod de mange anklager, som han lige nu står over for i både staten Georgia (om valgmanipulation) og New York (om finansielle ulovligheder); eller hans udsagn om, at han hellere ville hjælpe Californien end staten Washington under coronakrisen, fordi ”Governor Newsom said nice things about me. (Governor) Inslee said bad things”.

Begge staters guvernører er demokrater, men for Trump tæller smiger mest.

Trump jokede konstant med, at den kræftsige højesteretsdommer Ruth Bader Ginsburg nok snart døde

Igen er det ikke noget, han lægger skjul på – man vil huske hans udsagn om, at Putin og Kim Jung-Un ”altid taler pænt til mig”, hvorimod han intet havde til overs for udenlandske ledere, han var uenig med.

Og så er der alle de usympatiske træk, som vi også har hørt om før. Ja, Trump jokede konstant med, at den kræftsige højesteretsdommer Ruth Bader Ginsburg nok snart døde – ”how is she doing,” siger han med et sarkastisk smil og en overdreven parodisk omsorg. Han håner sin svigersøn Jared Kushners *skinny ass* og siger, at han nok bare holder sabbat, fordi han er doven.

Og ja, han var ikke meget for at skulle plante sin hvide bagdel på et toilet i Det Hvide Hus, som Barack Obama havde brugt tidligere ”you know what I mean”, som han siger, og derfor skifter han sædet ud. Der synes ikke at være nogen grænser for, hvad han vil gøre eller sige offentligt. Han skælder sin ven Rudy Giuliani ud for at have efterladt et ildelugtende efterladenskab i toilettet i Airforce One – ”It’s fucking disgusting, Rudy” – lyder det gennem flyet. Og sådan kan man fortsætte den velkendte liste.

Bill Barr sagde Trump imod (siger han)

Var der slet ikke noget nyt i bogen?

Jo – naturligvis er der det i en bog på 500 sider (og med imponerende 90 sider noter). Det overraskede fx mig, at Trumps justitsminister, Bill Barr, var så *outspoken* og modig, mens han var i jobbet, at han faktisk med bramfri ord sagde Trump direkte imod og opfordrede ham til ”at være et mindre røvhul” og mere empatisk under coronakrisen, hvis han ”ville genvælges”.

Men som kritisk læser må man samtidig bemærke, at der kun kan være én kilde til oplysningen: Barr selv, eftersom det ikke kan være Trump, der frivilligt vil fortælle om meningsudvekslingen, da han helt konsekvent aldrig fortæller historier om sig selv, der ikke sætter ham i maksimalt positivt lys, og der var ikke andre til stede under samtalen.

Justitsminister Bill Barr taler ved en medaljeoverrækkelse i 2019 i Det Hvide Hus. Trump lytter. Barr gik op imod Trump, står der i bogen – også mens Barr var i regeringen Foto: Official White House Photo, Shealah Craighead

Jeg havde heller ikke tidligere hørt et forslag, der omtales i bogen om, at Trump ønskede at male sin grænsemur mod Mexico sort, så den blev varmere – så de mennesker, der forsøgte at klatre over den, ikke bare ville skrabe huden og komme til skade, men også få solskader og vabler, fordi muren ville blive brændende varm af solen.

Og jeg havde glemt, at Trump under et af sine første besøg i Europa udtalte, at “Hitler jo også gjorde gode ting”.

[Habermans bog er alligevel vigtig, for den føjer nye nuancer til den granskning, som uundgåeligt vil komme, når eftertiden skal vurdere, forske i og undervise i amerikansk politisk historie](#)

Skal man så købe Habermans bog? Ja, hvis man gerne vil have den spændende og detaljerede kontekst, der skabte Trump i hans ungdom med – den findes ikke udfoldet på samme måde i andre bøger. Og ja, hvis man ikke har læst Woodward's to bøger (eller Washington Post journalisterne Carol Leonnig & Philip Ruckers *I Alone Can Fix It* om Trumps sidste år i Det Hvide Hus).

For mennesker, der har fulgt godt med i Trumps præsidentskab eller har læst Woodward (eller en af de andre utallige grundige bøger om Trump, der er kommet i det seneste år eller to), vil jeg være mindre sikker – medmindre man nyder genren så at sige.

USA's fremtid som demokrati er ikke givet, skriver Annegrethe Rasmussen i sin anmeldelse. Trump-årene er blot et symptom, og ingen krystalkugle ved, hvad fremtiden vil bringe. Illustration: POV og Midjourney

Alligevel er Habermans bog vigtig, for den føjer nye nuancer til den granskning, som uundgåeligt vil komme, når eftertiden skal vurdere, forske i og undervise i amerikansk politisk historie. De år, der ledte til Trump, årene med hans

præsidentskab og de følgevirkninger, der kan mærkes allerede nu, vil blive genstand for enorm opmærksomhed i eftertiden. Her bidrager *Confidence Man* utvivlsomt.

At Trump lykkedes med at gøre “ukontrolleret had” til en i dag tilsyneladende acceptabel præsidentiel (og politisk) måde at opføre sig på, dokumenterer Haberman også, og også det hører hjemme i historiebøgerne. Verden så lidt fra samme skuffe med Nixon, der også derfor er blevet afskrevet som en *outlier*, og vi så det med McCarthyismen, der med rette anses som en skammelig udskejelse i USA’s samtidshistorie. Det kan ske igen.

PS: Der kommer en anden bog just i den kommende uge (18. oktober 2022) om Trumps to rigsretssager: *Unchecked: The Untold Story Behind Congress’s Botched Impeachments of Donald Trump*, skrevet af Washington Posts journalist Karoun Demirjian og Politico reporter Rachael Bade. Også den er ventet med spænding, forfatterne lover nye facetter især inde fra det republikanske partis egne gemakker. Vi får se.

LÆS MERE OM AMERIKANSK POLITIK I POV HER

Bob WoodwardMaggie HabermanNixonpræsidentvalgStormen på

KongressenTrumpUSA

Annegrethe Rasmussen

Annegrethe Rasmussen er chefredaktør for og medstifter af POV. Hun er også USA-korrespondent og en ivrig debattør, moderator og ordstyrer. I 2019 sprang hun ud som fungerende erhvervsredaktør for POV.